

PREU.

5 CENT.

ENPAQUET

**** Farà una entremaliadura cada diumenge ****

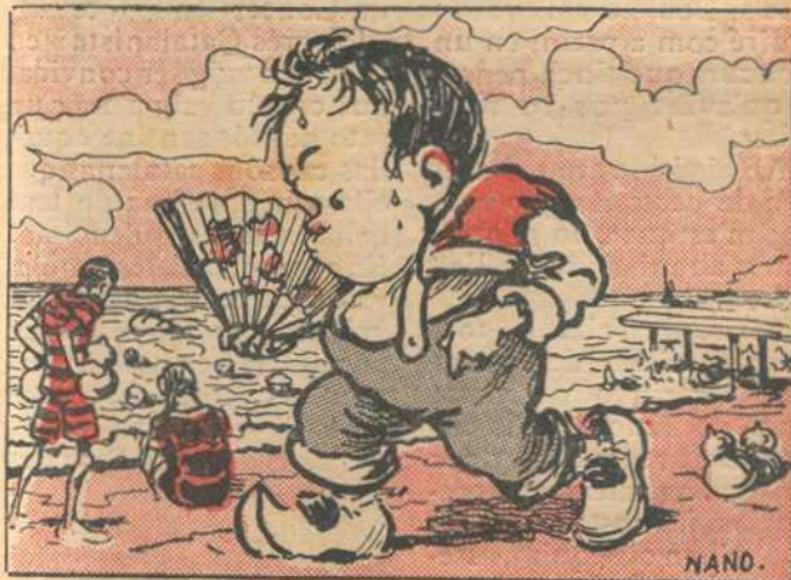
ANY 1.er * BARCELONA, 10 JULIOL 1904 * NÚM. 28

REDACCIÓ Y ADMINISTRACIÓ

Rambla de las Flors, 11
— BARCELONA —

PREUS DE SUSCRIPCIÓ

Catalunya, un any	3 Ptas.
Idem, un semestre	2 Id.
Extranger, un any	5 Id.

Seguint la costum del poble
noys, ja se sab de cada any,

el dia de Sant Cristofol
tinch de pendre'l primer bany.

ESTRELLADURAS

JA sabeu lo que vaig contarvos la setmana passada ab motiu de ser lo meu Sant, donchs a lo dit encara hi haig d'afegir una pila mes de coses y es que una persona que m'aprecia me va regalar un llibre que si Deu ho vol, vos lo cediré com a premi en un Concurs que tinch pensat y qu'aviat vos lo faré saber.

Ab això ja veyeu si n'hi han de persones que com que m'estiman no m'oblidan y ab mi als meus llegidors.

Aixis, donchs, a tots quants m'han demostrat afecte, carinyo y amistat tinch de dirlos que'ls estich molt reconegut y per tant los agraheixo y aprecio las demostracions ab que m'han obsequiat, assegurantlos sabré corresponder com se mereixen.

També tinch de parlar-

vos d'En Lluís Barrillon l'aixerit y trassut fondista del carrer Major de Gracia, que días enrera va fer una reproducció de la meva figura que fou l'admiració de tots los que varen veurerla.

Haig de fer avinent de com varen festejar la meva diada los amichs del «Chor Infantil» de la Associació Catalanista del Poble Sech, puig donaren un Concert en lo local del «Progrés Catalanista» en el que hi vaig ser convidat que cregué vaig passar un rato delitos sentint aquelles cansons catalanas que ells saben refilar de tant bella manera qu'encisan. En resum, una festa qu'm va deixar un regust d'alegria tant gros que cregeu ja voldria ser a l'any vinent pera tornarhi vostre amich

EN PATUFET

Estética Infantil

DE LO AGRADABLE

L'agradable no es pas l'art
pero ne forma una part,
L'art es pel pler dels espirits
participantne's sentits.
No son fetas las arts bellas
per sois plaure a ulls y orellas
Fuig de lo baix y comú
de lo ingrati é inoportú.

BONA EXECUCIÓ

Una bona firma aumenta
lo bell que al espírit contenta.
Una mala execució
gasta una bona invenció
En lo ben fer la destresa
contributeix a dar bellesa.
D'una obra d'art l'hermosura
no està tot en la factura.

PAU MILÀ Y FONTANALS

La meva visita

Lo casal ahont se guarda
l'Arxiu de la Corona Catalana-Aragonesa's trova
enclós en lo lloc mes típic de la Ciutat de Barcelona per tot lo que marca y determina la personalitat d'una població y si no hi haguessin altres motius, aquest ja fora prou per aprovar la seva conservació.

Actualment com en altres ocasions, ha sigut ob-

jecte de discussió sobre qui deu esser son propietari, puig sembla tenen rahó un y altre dels dos que's disputan lo dret de propietat de aquesta casa anomenada «Palau del Llochtinent del Senyor Rey», mes en veritat qui be sápiga veurer l'història veritable dels fets, trobarà qu'aquest edifici, joya pre-huada qu'hem de procurar tots los catalans se conservi tal com es; construit l'any 1555 a expensas de la Diputació del General de Catalunya, no ha pertenescut a cap altre propietari que a la susdita Diputació representant de l'abolida nació catalana, expropriant lo terreno convenient pera lo cas y bastint l'edifici ab los diners del Comú de Catalunya y per aixó no essent aquesta casa propietat particular del Rey ni de cap altra persona si no de la Diputació General de Catalunya y per tant de tots los catalans, tots tenim obligació de defensar lo nostre dret pera que jamay puga

ser de ningú mes que de Catalunya.

Es veritat que Felip V de Castella cedí lo Palau Reyal que poseia per haverlo heretat de sos antepassats, a las monjas de Santa Clara, en substitució del Convent que'ls havia pres pera poder construir la Ciutadela, pero no podía cedirloshi de cap manera lo que no era seu encar que l'apariencia sembli desmentirho.

Pera aixó jo fervent ay-
mador de tot lo qu'es jus-
ticia y enemich de tota
falsetat, crech qu'aquest
edifici es de única propie-
tat de Catalunya o de qui
la representi y may de cap
persona o corporació par-
ticular per mes represen-
tació que tinga y en ell
guardarse com se fa ja de
temps tots los cabals d'
aqueells escrits que consti-
tuheixen lo tresor mes
capdal de l'història de nos-
tra patria y que per tot lo
mon es coneget ab lo nom
d'Arxiu de la Corona de
Catalunya y Aragó.

EN PATUFET

Una inscripció

Tres excursionistas va-
ren trovarse junts en un
lloch ahont hi brotava un
hermós doll d'aygua fres-
ca. En lo costat mateix
hi havia una pedra ab
aquesta inscripció:

«*Procura semblarte a
aquesta aygua».*

Los tres excursionistas,
després de haverse regalat
a tot plaher d'aquella
aygua tan fresca y bona,
se posaren a discorrer so-
bre'l significat que aque-
lla inscripció podia tenir.

—Jo opino, digué'l pri-
mer y'l mes vell, que aixó
es un consell; l'aygua co-
rra constantment saltant
tots los obstacles fins arri-
bar a son destí, lo que ve
a dirnos: *Siguém actius,
no ns detinguem may y ob-
tindréem nostres desitjos*.

Lo segón, ab un movi-
ment de dubte, digué:

—Jo hi veig una llissó
mes profonda, aquesta font
está aquí pera que, sens
retribució de cap mena,
se'n pugan servir tots

aquells que'n tinguin necessitat, aixó es: *Practica'l be pel be mateix y no busquis mai una recompensa exterior.*

Los tres excursionistas callaren un bon rato y veyent que'l tercer no manifestava la seva opinió ni dava mostres de conformitat ab lo que havíen dit los dos companys, aquets li pregaren que exposés son pensament sobre'l significat d'aquella inscripció que tan los preocupava.

Y digué per fí'l tercer, que era un jove de cabells rossos, d'aire tímit, que per primera vegada aquell dia se separá del costat de la seva bona mare pera fer aquella excursió.

—A m'm sembla que no es res de lo que diheu, companys, jo hi veig en aquesta inscripció un significat molt different, m'explicaré ja que voleu saber la meva opinió.

—¿De qué serviría la eterna corrent d'aquesta ayga atravesant obstacles y sempre disposta pe-

ra satisfacer nostra sed, si estigués térbola ó corrompuda? Aquesta inscripció no vol dir pas que corrém con ella y siguém diligents, ni que ella siga únicament un consol pera delectar nostra sed, no, aquesta ayga tan clara y transparent ens diu que com ella hi procurém tenirhi la conciencia, que tenint l'ànima pura com aquesta font totaslas obras bonas s'hi reflectarán com aaxis las flors mes bellas de la terra y ls raigs mes purs del sol se reflectan en lo fons d'aquesta ayga cristallizada que'ns enmira ab sa transparencia.

MIRANIUS

Epigrama

Los austriachs y ls francesos van donà un combat tant fort que'n lo camp deixà la mort vint mil combatents extesos; més lo bo, segóns l'història, tingué lloch al endemà que'ls dos van telegrafiat: «*Gran combat y gran victoria.*»

F. UBACH Y VINYETA

Bona ganga m'ha deixat
en lo testament, ¡pobre avi!
ja tindré per endavant
las eynas per quan me casi.

Carta desclosa

Excursió a las costas de Garraf
y Sitges

Amich PATUFET: Avuy
si que no se pas que di-
montri empescarme. Com
que ja comensa a fer calor,

tinch una nyonya gran y'l
cervell entervolit, mes
aproposít pera endormis-
carsem que pera altra
cosa.

Pro com que encara
tinch fresch lo recort de
una excursió que vaig fer
a las costas de Garraf y a
Sitges ab un amich mes
xich que jo encara, al re-
frescar la memoria pera
contártela potser també
se'm refresqui la persona.

De Castelldefels a Sitges
hi ha unas tres horas y
mitja. Fugint de las febras
de aquest primer poble,
vam arribar aviat en ple-
nas costas.

Haguessim vist alló! Cin-
gleras *esgarifosas* (trac-
tantse de *Garraf* no es es-
trany) que van a morir al
mar que llepa en grans
extensiós sols la rocanúa,
y deixant a trossos petitas
platjas o calar.

Novam poder veurer las
célebres *bodegas* que al ca-
seriu de Garraf hi te l'en-
tussiasta catalanista se-
nyor Güell, pro vam ad-
mirarhi una iglesia de una
arquitectura molt rara y

bonica, endemés del port que fa poch hi han construit y de una draga.

Te dich que tot alló es molt bonich. Y aquell seguit de foradadas obertas a la roca viva. Ne vam passar una que s'hi está prop de quinze minuts, y 'l tren nos hi va atrapar ab un terratremol que teya fredrat.

Me descuydava dirte que avans de arribar a las costas vam esmorzar, posant en práctica aquell refrà de la nostra terra: «lo ventre porta las camas». Després vam trencar las ampollas en que hiduyam lo ví, ab palets llensats per un tirador de goma. Semblavam uns japonesos que ataquessin a Port-Arthur. Per fi vam tenir la satisfacció de veurer caurer nostres dos enemichsab un gemech de vidre esquerdat que trencava el cor.

Y en un precipici d'una alsada de dugas casas de quatre pisos y que rematava directament al mar, un altre bombeig contra l'aygua ab llambordas de

pedra de dugas arrobas, recreyantnos mirant com queyan, y ab lo terrabastall que armavan entre'l's pacífichs peixos.

Tedeya mes amunt que al contarle aquesta caminada confiava refrescar me, prò quan penso al esser allá a las deu ab lo sol que'ns queya demunt de las espatllas, y reflectant en aquellas rocas peladas y calissas..... al pensar ab lo cansament que se'm va apoderar després d'escalar una rampa en la que hi podíam pendremal, y que't tinch de contar això, ja'm torna a venir suor, mandra y ganas de deixar la ploma. Pro encara que siga xich, no m' agradan embusterías y dich las cosas tal com son.

Donchs sí, aquell blançcall de carretera, sempre igual y al devant dels ulls sempre, 'nsferia massa pera no desitjar trobarnos aviat a Sitges. Per fi vam descubrila en una recolzada de la carretera banyantse'l's peus en l'aygua.

Emprò això no volía dir

Acosas d'EN PATUFET

LO VIDRE MISTERIOS

Num. 6

Men ell creu que no es poca
la nostra curiositat.

Un cop llueix dia al barceló
— No ho liquis que va ser per

Lo pare del nen Climent
és un preciós vidre d'argent.

— I amaga i troba aquell
fentill un dit són un marcat,

Y ab goya y sorpresa grana,
pero Qifras com elefant.

Com es un poch oblidant
de tot véntra al monovell.

Y ab lo libro a sola bida
vol veure di lo que hi qda.

Mes lo sol es tan ardent
que hi cala molt al moment.

Al sol ensenyà ab lo vidre,
les lletres glosas del llibre.

De la ma se li ha escapat,
per una pata li ha quedat,

Una mosca vol claud
per veure'l tamany que fa.

— Això vols que a lo molt
juga ab cabells de carxo

— Ja t'he dit què i vaire aquet
petis nous com tu es un veret.

Com que'n res trova escurament
hi semprefull cremar se sent

— La m'explico i que ha sigut
això's que l'sol ha creuï

REFLEXIÓ

Aixó diu ben clarament
que tot ve segóns los anys;
No anticipi's desenganyos
qui vulgui viure content.

que hi fossim. Si, Deu t'en dará! camina que caminarás, ves seguit las tortas que fa la carretera per a salvar los cingles, vam trigar tres quarts en arribarhi, fins que al fi vam exclamar: ¡Eureka! que encara no sé ben be'l que vol dir, pro ho he sentit als grans en ocasions semblants.

Veus PATUFET! ja t'ho deya jo. Ja suo de valent, per lo tant me'n vaig a trencar lo son una mica, endemés que aquesta carta ja s'allarga massa. En un altre't contaré la impressió que'ns causá la simpàtica vila.

Te saluda ton amich

LLUISET LLANSA

Barcelona, 3 Juliol 1904

Epígrama

—Qué pochs modos té l'Aulestia!
—Perqué ho dius aixó, Garriga?
—Perque al entrá a la botiga
no'm diu may ase ni bestia.
—Jonchs, li diré que t'ho diga

C. GALCERÁN

No es cosa fácil, en aquets días de xafogor, ficarse en un teatre y passar divertidament la estona, sense obras que s'ho valguin ni artistas que en conjunt s'ho mereixin.

Sense ser astrolech vaig profetisar que'n Manel Utor no's contentaría ab tres representacions pera despedirse dels seus amichs del Tívoli y efectivament, jo crec que si no'l treuen prou s'hi queda per sempre en aquell teatre ó en qualsevol altre puig que ell te'l proposit de anunciar-se ben sovint en totas las companyías, despedintse del paternal públich que l'admirá.

Lo menos que pot dirse es que s'ha despedit per dues generacions futuras com qu'ell encara no trova a algú pel carrer ja comensa despedintse, si parla ab un musclayre's des-

pedeix del teatre y si parla ab un artista's despedeix de fer musclos y's trova ara qu'está despedit de tothom, pro per aixó continua ell fent de muçclayre y de artista a la seva manera.

Res, cada hu per allá ahont la enfila.

Si jo tingués un xich d'influencia ab En Díaz de Mendoza y sa muller Na Maria Guerrero, prou que 'ls aconsellaria que d'obras originals d'autors del pais, contemporanis, no'n representessin a no ser que volguessin fer una estadística fiel de fracassos esportáneos. Conténtinse ab arreglos, traduccions y obras clàssicas del teatre antich y es mes fàcil que 'lsconcurrents s'aburreixin menos. La companyia de la que forma part la señora Pino, ho entent millor desempolvant obras antigas, si, pro d'aquellas que ab un xich de bon conjunt agradarán sempre.

Y ara prou de teatre castellà que fa molta calor y la ploma no vol correr.

Quan sápiga alguna cosa certa de'n Borrás, ja us en faré cinch céntims, puig que sembla tot plegat un geroglífich comprimit o un argument de sarsuela de gènero petit per horas.

CRISTÓFUL

Explicació de l'origen y lo valor de las xifras romanas

La lletra M senyala *mil* perque es la primera ó la inicial de la paraula llatina *mille*.

Aquesta lletra primarament s'escriví aixís CIO, y la seva mitat posada de aquesta manera IO ó de aquesta D servía pera senyalar lo mitj miler o sia cinch cents.

La C, que representa lo número *cent*, per esser la inicial del mot *centim*, en son origen se feya ab aquesta figura E, la que partida pel mitj se conver-

No hi ha res tan servicial,
en lo mon, com un paraygua,
d'igual modo resisteix
los xafechs de sol que'ls d'aygua.

tía en L, mitat de cent ó
sía cinquanta.

Referent a las xifras de la primera decena toren tretas dels dits de la ma, comensant pel dit xich ó auricular que valia per I, ab l'altre que segueix anomenat del cor per II, ajuntant lo del mitj III, ab lo index IIII y ab lo dit pols V, perque los dos posats oberts forma una V, y com

la reunió de dos VV posadas de punta fan la X se feu que aquesta lletra expressés lo número 10, que es lo dels dits de las dues mans.

Després s'introduhí la reforma, pera fer mes breu l'escriptura, que'n lloch d'escriurer IIII se posés IV, volguent dir que la petita posada devant de la grossa li disminueix son valor, es dir, una ma menos un dit. Igualment se feu ab lo número 9 posant IX. Després ab lo quaranta XL en lloch de XXXX y noranta XC, etzétera.

**

Colom un mon descubrí
y d'ell torná engrillonat.
Si la enveja'l feu sufri,
l'honrá la posteritat.

De Colom no queda el nom,
de Bonapart lo mateix;
alaba al primer tothom,
com al segón malaheix:

Perque la historia proclama,
y aixó queda ben probat,
qu'un trevallá per sa fama,
l'altre per la humanitat.

J. C. y V.

Colaboració Infantil

Vers dedicat a "En Patufet"

M'agrada moltíssim
lo teu diariet
puig es un periodich
qu'es molt boniquet.

Fá entremaliaduras
totas las setmanas
també porta jochs
per las novas nanas.

Publica historietas
pels nens que son bons
porta endavinalles
ab las solucions.

Y'l nen qu'ho endevina
y es encertadó
EN PATUFET li dona
de franch la suscripció.

JOSEPET OPISSE

* *

Ofrena a la Verge

Acepteu jho! Verge pura
aquest xich pomell de flors
acepteulo sens reparo
que sa flayra tant joyosa
es nescuda de mon cor.

ANTONI P. RIGAU

* *

Gelosía

Un bell infantó
al peu d'un'entrada
estava plorant.
—Perquèl nen plorava?
Aixó li vaig dir
y va contestarme.
—Ay! ploro senyor,
perque no tinch mare

y al veure somrient
a l'altre maynada
rebent las caricias
de sas bonas mares,
recordo la meva
quan m'acariciava,
anyoro'l petons
que tant ara'm mancan;
del fons del meu cor
y ab pena que'm balda
ijo, ploro, senyor,
perque no tinch mare!

ENRICH GODO Y PLA

* *

Dech advertir que pera
figurar com a encertador
de las endevinallas que
publico, es precis enviar
la solució de totas tres y no
de una sola com han fet
alguns.

Faig saber a tots aquells
que vullgan suscriures a
EN PATUFET que ho fas-
sin prompte, puig quedan
molt pocas col·leccions
complertas y me sabría
greu que's quedés algú en
terra. Hi ha números que
s'estant agotant ab rapi-
desa.

Endevinallas

Conversa

- Ja ho sabs que'n Miquel posa botiga?
- Sí, pro com es tan ganso, fiarà a molts y no guanyará res.
- Sa germana es la encarregada de vendre.
- Quina?
- La que tu mateix has dit.

RAMÓN R. RUSCAS

* *

Geroglifich comprimit

NAPOLEÓN I

PIU

* *

Logogrifo numérich

1 2 3 4 5	Nom d'un actor mort
1 2 3 5	Ciutat europea
1 2 3	Beguda
3 5	Part del cos
4	Vocal

PERET STORT

Han enviat solucions exactas corresponents al número 25:

En Joan Llacuna, Barcelona.—En Lluís M.ª Ballarín, Barcelona.—En Antoni Coll, Granollers.—En Cintet Llanas, Gracia.—En Tomás Bonay, Barcelona.—En Oriol Fabre, Manresa.—Na Paulina Domech, Girona.—En Carlets Sanromá, Flassà.—En Sebastianet Ors, Lleida.—En Ernest Camps, Tarrassa.

* *

Correu

Medallas: En J. Andora y C.—En Angelet Boixader.—En Lluís M.ª Ballarín.—En A. P. Rigau.—En A. Rossell.—En Miquel Ortiz.—Na Margarida Alier.

Carbassas: Na Camila Antonia.—En J. Riera.—En Ignasi Arolas.—En Ciriach Bonell.

En P. Gibanel, los dibujos han de ser fets ab tinta negra.—En Geroni Torner, lo mateix li dich.—En Alexandre Bulart, es massa llàrch, fassi altres assumptos que voste'n sab.—En Joaquim Baucells, lo que envia no es epigrama, es un xisto massa gastat.

Quedan mes cartas per contestar.

AUTÓMATAS NARBÓN

Espectacle variat y euriós propi pera nens y nenes

LA FILA DEL SOL

Gran mágica de sorprendent efecte

Tots los dijous SESSIÓNS DOBLES INFANTILS

Camiseria
y Corbateria

Jaume Sans

Boquería, 22
BARCELONA

Especialitat en las
camisas á mida

Als nens y nenas que com-
prin en la Casa, se'l's obse-
quiará ab una artística postal

Agusti Costa Grande

Cirurgiá Dentista

CASP, 34, 1.er 2.a

(Derant dels P. P. Jeaníts)

Los mellors, mes moderns
y económichs retratos
s'obtenen en la acreditada
FOTOGRAFÍA

HISPANIA * Pelayo, 50, pral

Director: Joseph Banús
TREVALLS PERA'LS AFICIONATS

**GÉNEROS
DE PUNT**

Las mellors calitats
se fan a mida

Pere Grifell
Tapineria, 8

30 duxas **25** Plas. Massatge per técnichs especialistas. Major 15, Gra-
cia y Montjuich del Carme, 5 (Banyos de Solé).

Visitas d'«En Patufet»

Al Arxiu de la Corona d'Aragó

—Ja que tant se parla
d'aquesta qüestió,
que si l'Arxiu queda
sens casal dins pochs,
ving a preguntarli
donchs, qué hi ha de nou?
—Ja he mostrat ab datos
que'ns sobran rahóns,
tan sols ara falta
energia, minyó.

